

Odrešilni smeh

Slavko Pezdir

lutkovna uprizoritev
Svetlana Makarovič
Spet kosovirji!
režija Barbara Hieng
Samobor

Lutkovno gledališče Ljubljana
premiera 9. 12. 2000
50 min

Če se po jutru dan prepozna
(in po imenitnem razpoloženju
ob premieri na-
daljnja uspe-
šnost predsta-
ve), potem bodo

Spet kosovirji! avtorice besedi-
la in songov Svetlane Makarovič
in režiserke Barbare Hieng
Samobor najverjetneje nova
uspešnica Lutkovnega gledališča
Ljubljana.

Kosovirji – »večinoma ljubke
in družabne živali ..., krasi
jih dolg, košat rep, ki se nava-
dno končuje v okroglast
čop ...« – se tokrat odpravijo iz
svoje varne in domače Kosovi-
rije na naš svet, da bi tu srečali
in spoznali »človeke, človeki-
nje in človečke«. Med razbur-
ljivim letom na svojih žlicah
srečajo dobrodušni radovedne-
ži vrsto zanimivih zemeljskih
bitij: neumno gos z mladiči,
presenetljivo prijaznega afri-
škega krokodila, bistrumno
snežno sovo, mnogogobčnega
Strašnika in njegovo v vsakr-
šnem smislu okretnejšo tekmi-
co na metli – coprnico Zofko,
odrešilno smejalno rožico, pri-
jaznega belega ptiča Kivika, ve-
likanskega kovinskega ptiča, v
katerem si čudna bitja »vtikajo
žlice v glave«, in čisto na koncu
tudi (velike in majhne) ljudi –
lepo posajene v gledališkem av-
ditoriju.

Režiserka Barbara Hieng
Samobor je ob dramaturškem
sodelovanju Darje Dominkuš
in lektorski pomoči Tatjane
Stanič duhovito, domiselno in
pregledno vodila dogajanje
skozi posamezne epizode, ki
jih povezujejo med seboj duho-
viti songi posameznih protago-
nistov. Učinkovito je uvedla
dogajanje s prizorom šole v
daljni Kosoviriji, postavljenim
na posebnem odru zadaj nad
avditorijem, od koder so se po-
tem trije kosovirji (marionete
na kratkih vodilih) po vrveh
spustili nad občinstvom na pri-

zorišče nadaljnega dogajanja.
Na razsežnem velikem odru
pred svetlim horizontom, ki
omogoča tudi množico lučnih
(in senčnih) učinkov (obliko-
val jih je Deni Šesnić), so nato
domišljjski junaki polnokrvno
zaživele kot mehke in tople ter
po zraku svobodno lebdeče in
plavajoče marionete na dolgih
vodilih (s svojimi žlicami in
rdečimi paradi-
žniki vred) ter
srečevali in ra-
dovedno odkri-

Kratkočasno

vali njim tuje in vznemirljive
zemeljske prebivalce (večino-
ma predstavljene v podobah
kontrastno velikih lutk, v kate-
re so »kostumirani« igralci in
animatorji) z njihovimi močno
stiliziranimi zunanjiimi značil-
nostmi, a tudi očitnimi značaj-
skimi napakami in slabostmi
odraslih ljudi. Režiserka je ob-
činstvo v avditoriju ponovno
vključila v dogajanje, ko je ra-
dovednim popotnikom »iz oči
v oči« predstavila končno tudi
ljudi.

Za lepo, duhovito in celostno
domišljeno likovno zasnovno
uprizoritve, ki privablja s prija-
zno in toplo podobo kosovirjev
ter zabava z burlesknimi stili-
zacijami zemeljskih likov (naj-
bolj posrečeni so mama Gos,
krokodil, snežna sova in copr-
nica Zofka), je poskrbela Bar-
bara Stupica. Živahno in spev-
no avtorsko glasbo ter raznovr-
stne aranžmaje songov, ki oži-
vljajo različne zvrsti in žanre
t. i. svetovne popularne glasbe,
pa je prispeval Nino de Gleria.
Nosilnim protagonistom so z
zanesljivo animacijo ter spro-
ščeno govorno in pevsko inter-
pretacijo vdihnili prepričljivo
prvinsko otroško zvedavost,
dobrodušnost in neposrednost
Brane Vižintin (Glal), Katja
Povše (Glili) in Martina Mau-
rič (Gi). Slednji dve sta prispe-
vali tudi izredno učinkoviti sti-
lizaciji mame Gosi in coprnice
Zofke med zemeljskimi junaki,
kjer pa sta preostale ostro izri-
sane in plastične komične po-
stave predstavila še Nina Skr-
binšek (snežna sova, smejalna
rožica, Kivik in potnica) in Ka-
rel Brišnik (krokodil, Strašnik
in pilot med zemeljski ter učitelj
Ghul med kosovirji).